

Dags att prata

Samtal med barn om
deras genetiska ursprung

Det är viktigt att berätta

Ett barn har rätt att veta och det är förälderns ansvar att berätta för barnet att det har blivit till med hjälp av ägg- eller spermiedonation. Barn som blivit till med hjälp av en donator har i mogen ålder rätt att ta reda på information om donatorn.

Barnen tycker att de har en självklar rätt att få information om sitt genetiska ursprung. I princip alla som tillfrågats säger att det har varit viktigt för dem att få veta och de uppskattar att deras föräldrar är ärliga.

Börja prata tidigt

Genom att du som förälder tidigt börjar prata med ditt barn om dess genetiska ursprung kan du även undvika att barnet råkar få höra om det av någon annan eller på ett oplanerat sätt.

Rådet till föräldrar är att börja prata med barnet redan i förskoleåldern. Berättelsen om hur er familj blev till blir en naturlig del av er historia. Då har barnet "alltid vetat" och det blir ingen stor sak.

En del tänker att de ska vänta med att prata med barnet tills det är tillräckligt gammalt för att förstå vad det innebär. Risken finns att "rätt tillfälle" aldrig infinner sig.

Om du är förälder till ett äldre barn och det av olika anledningar inte blivit av att prata om barnets ursprung är det inte för sent. Ur barnets synvinkel är det bättre att få veta nu än att inte få veta alls.

Förbered samtalet

Förbered dig genom att tänka igenom vad du vill säga. Det kan också vara bra att prata med någon om ditt beslut att bilda familj med hjälp av donationsbehandling. Om du känner dig lugn och tillfreds med hur er familj blev till kommer ditt barn också att göra det.

Det här är ett ämne som ni behöver prata om många gånger i familjen. Du som förälder behöver själv ta upp ämnet kontinuerligt under ditt barns uppväxt.

Du är inte ensam

Om du känner dig osäker på hur du ska prata med ditt barn är du inte ensam.

På kunskapsguiden.se/dagsattprata hittar du information och generella råd om hur du kan prata med barn i olika åldrar.

Här finns också information om hur barn kan ta reda på mer om sitt ursprung. Se länk på nästa sida.

KUNSKAPSGUIDEN.SE
För dig som arbetar med hälsa, vård och omsorg

sök

EBP **Psykisk ohälsa** **Aldre** **Missbruk och beroende** **Barn och unga** **Funktionshinder** **Ekonomiskt bistånd** **§**

Temat **Kunskapsstöd** **Kurser & utbildningar** **Aktuellt**

Start > Barn och unga > Temat > Samtal med barn om deras genetiska ursprung

Samtal med barn om deras genetiska ursprung

Ett barn som blivit till med ägg- eller spermiedonation i Sverige har laglig rätt att i mogen ålder ta reda på information om sin donator. Föräldrarna har ansvaret att berätta för sitt barn, så att barnet kan utnyttja denna rättighet. Det här temat vänder sig till dig som blivit förälder med hjälp av donationsbehandling och till dig som vill veta mer om ditt ursprung. Här finns också information till dig som i ditt arbete möter familjer som bildats med hjälp av donationsbehandling. Det är dags att prata.

Varför föräldrar ska prata med sitt barn

Prata med yngre barn

Prata med tonåringar och unga vuxna

Om du vill veta mer om ditt ursprung

För professionen

Fakta och regelverk

Vanliga frågor och svar

Generellt rekommenderas att föräldrar börjar prata med sitt barn om dess ursprung redan i förskoleåldern. Då har barnet alltid har vetat om det och det blir ingen stor sak. Om barnet råkar höra om donationen på ett oplanerat sätt kan det rubba barnets tillit till föräldrarna. Det är en situation som bör undvikas.

En del föräldrar vill vänta att berätta tills barnet är tillräckligt gammalt att förstå. Men risken är att rätt tillfälle kanske inte infinner sig.

Om du är förälder till ett äldre barn och det av olika anledningar inte blivit av att prata om barnets ursprung är det inte föresatt - det krävs bara lite mer förberedelse. Barnet har rätt att veta och att berätta är alltid ett bättre alternativ än att barnet inte får veta.

Temat

Samtal med barn om deras genetiska ursprung

hittar du på Kunskapsguiden. Där kan du läsa om:

- Varför föräldrar ska prata med sitt barn
- Prata med yngre barn
- Prata med tonåringar och unga vuxna
- Om du vill veta mer om ditt ursprung
- För professionen
- Fakta och regelverk
- Vanliga frågor och svar

Du hittar informationen på kunskapsguiden.se/dagsattprata

Dags att prata
(artikelnr 2018-4-3) kan beställas från
Socialstyrelsens publikationsservice
www.socialstyrelsen.se/publikationer
E-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se
Fax: 035-19 75 29

Publikationen kan även laddas ner från
www.socialstyrelsen.se